פרשת ויצא תשפ"ז

סולם מוצב ארצה

אסף אלזרע · השראה

"ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה, ויפגע במקום וילן שם כי בא השמש".

יעקב יוצא מבאר שבע והולך לחרן. דורשים חז"ל: חרן - מקום חרונו של עולם.

יציאת הצדיק עושה רושם

אומר רש"י: **"יציאת צדיק מן המקום עושה רושם, פנה זיווה, פנה הדרה"**. וחשוב שנדע שיש עניין כזה, שהקדוש ברוך הוא שתל בכל דור ודור ל"ו צדיקים נסתרים שמגינים על המקום. על זה נאמר: "דור דור ודורשיו". וכשצדיק מסתלק מן המקום, יציאתו עושה במקום רושם.

מה פירוש "עושה במקום רושם"? אחד, האור שהאיר כבר הסתלק, וההגנה הרוחנית של האור נעדרת. ושניים, חשבתי על זה: רושם - לשון רשימו. יש רשימו של האור שנסתלק. אף על פי שהצדיק הסתלק, הוא משאיר את ההילה שלו במקום.

ולכן, דרך אגב, טוב מאוד ללכת לציונים של צדיקים, ששם יש רשימו של האור שלהם. קברי האבות ומערת המכפלה, קברי התנאים הקדושים וקברי הצדיקים - תפילה במקום שלהם מסוגלת מאוד מאוד להאיר את נשמתו של האדם.

וזה שער השמיים

ליעקב קופצת הדרך לחרן. יש הרבה מדרשים על מה שקרה שם בדרך, אבל לפני כן הוא מגיע למקום: **"ויפגע במקום"**. אין "מקום" אלא כינוי לקדוש ברוך הוא, שכביכול נגלה לו במקום שבו עתיד להיבנות בית המקדש.

הלך לישון: **"וישכב במקום ההוא. ויחלום, והנה סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמיימה, והנה מלאכי אלוקים עולים ויורדים בו. והנה ה' ניצב עליו"**. וכשהתעורר אמר: **"אין זה כי אם בית אלוקים, וזה שער השמיים"**.

"וישכב" - דרשו חז"ל: יש כ"ב. יש כ"ב אותיות, שמהן כל הצירופים של כל המילים. בכל מקום בעולם יש אות אחת שמאירה במקום הזה. אנחנו לא רואים אותה, אבל היא מאירה. ובמקום שממנו הושתת העולם, אבן השתייה, כנראה האירו כל כ"ב האותיות. והאותיות הן כלים.

לכן הבין יעקב שזה המקום שצריך להתעכב בו: **"אפשר עברתי על מקום שהתפללו בו אבותיי, ואני לא התפללתי"** (תלמוד בבלי, מסכת חולין, דף צ"א עמוד ב'). ולכן נעצר, התאגדו כל הכוחות סביבו, והוא רואה סולם, ומלאכי אלוקים עולים ויורדים בו.

ארץ אשר עיני ה' בה

מבארים שם: המלאכים של ארץ ישראל עולים, והמלאכים של חוץ לארץ יורדים ללוות את הצדיק בדרכו לחרן, למקום חרונו של עולם.

ומכאן מעלתה הגדולה מאוד של ארץ ישראל, ארץ הקודש. ארץ גבוהה מכל הארצות, שמלאכי ארץ ישראל לא הולכים לחוץ לארץ, ומלאכי חוץ לארץ לא נכנסים בגדרה של ארץ ישראל. **"ארץ אשר עיני ה' אלוקיך בה תמיד"**. כמה חשובה וקדושה האדמה הזאת, שכולנו זוכים ללכת עליה, כביכול מאוצר מתנת חינם.

לבן הארמי

בפרשה שלנו עיקר מניינה ובניינה של האומה היהודית. 12 שבטים הוליד יעקב, אבל לא לפני שלבן הארמי מנסה לטרפד לו את הדרך.

לבן הארמי - כינוי ליצר הרע, שמתחפש ל"לבן", אבל הוא לא ארמי, אלא רמאי. ומרמה את האדם בכל יום ויום, תדיר.

ואמרו חז"ל על היצר הרע: **"אם פגע בך מנוול זה, משכהו לבית המדרש"**. מה הכוונה? אם פגע בך מנוול זה, היצר הרע, מה תעשה? מה העצה היעוצה? לך לבית המדרש. היכנס לבית המדרש, תלמד תורה. ואם זה לא

עזר - תקרא קריאת שמע. קריאת שמע שעל המיטה, "שמע ישראל", היא כמו חרב שמחריבה את כל המזיקים. ואם גם זה לא יצליח - יזכיר לו את יום המיתה, שאדם עתיד ליתן דין וחשבון.

משכהו לבית המדרש

ושמעתי דבר יפה: בשביל מה כל המשחקים האלה עם היצר הרע? אם פגע בך - מיד תזכיר לו את יום המיתה, תן נוקאוט, תפיל אותו ודי. מה הרעיון ב"משכהו לבית המדרש"?

אלא שבבית המדרש נמצאים החברים, כמו שאומר הפסוק בשיר השירים: **"חברים מקשיבים לקולך, השמיעיני"**. הדבר הכי פשוט שיכול לעזור לאדם לצאת מהנפילות שלו - זה קודם כל חברים. על זה אמרה המשנה: **"עשה לך רב, וקנה לך חבר"**.

גם רב וגם חבר שאתה מתחבר איתו יכולים לעזור לך הרבה יותר מכל דבר אחר. למשוך אותך, להסיח את דעתך. ואז בקלות עבר רגע, עברו רגעים, שעה, שעתיים, ואתה כבר במקום אחר. ורק אם כל זה לא מצליח, אז אולי תנסה להשתמש בנשק של יום הדין. אבל הנשק הרבה יותר קל הוא קודם כל חברים.

קורס להגשמה עצמית בהנחיית אסף אלזרע

מקום לצמוח

אסף אלזרע מלווה אנשים למעלה מ-20 שנה בתחומי הבריאות הטבעית, האימון והלימוד.

הקורס משלב גוף, תודעה ועשייה, ובין הנושאים:

- הקשר בין הגוף, הנפש והבריאות
- התמודדות עם משברים וטראומה
- בניית תקווה וכיוון חדש בחיים
- הצבת יעדים ועבודה מעשית בכל שבוע
- איך המחשבות והמוח משפיעים עלינו
- לראות מצבים קשים מזווית חדשה
- להגשים חלום, צעד אחרי צעד
- כלים ללוות ולאמן אחרים

הקורס מיועד למי שמבקש להוציא חלום או רצון מהכוח אל הפועל, למי שנמצא בצומת דרכים בחייו, ולמי שמעוניין ללמוד ללוות אחרים. 15 מפגשי לימוד ו-15 מפגשי תרגול בזום, קבוצת ליווי ותעודת מאמן בסיום.

המחזור הקרוב מתחיל ביום שלישי, 15.12, בשעה 18:00. מספר המקומות מוגבל.

לפרטים: שלומית, 053-4424123 (גם בוואטסאפ) · course.hashra.org

הבחירה בסביבה

לכן מסביר בעל הסולם, הרב אשלג זצ"ל, שאחד הדברים שהכי מעצבים את האדם, ויש לו בחירה לגביו, זו **הסביבה**. ומה היא סביבה? ספרים, מורים, חברים.

אדם לא יכול לבחור באיזה בית הוא ייוולד, ועם אילו תכונות הוא ייוולד. אבל הוא כן יכול לבחור את הסביבה שלו. באיזו חברה אתה מסתובב? מה אתה קורא? מה אתה לומד? מה אתה רואה? ומי החברים שלך?

מי החברים שלך, שיעלו אותך למעלה - זה עיקר העניין, ועיקר הבחירה של האדם. וכשאדם רוצה לראות מי החברים שלו, הוא יכול להסתכל בתולדות שלהם. תולדות לאו דווקא ילדים, אלא אילו פירות הם נותנים בעולם? מה המעשים שלהם? האם הם משפיעים לעולם טוב?

יעקב בבית לבן

ויעקב, בציווי אמו - אמא שלו מצווה אותו ללכת לחרן, והוא הולך. הוא לא מתמהמה, אף על פי שהוא יודע שהוא הולך למקום של סכנה גדולה מאוד מאוד. וכאן אנחנו לומדים מה זה כיבוד הורים. הפרשה שלנו מקפלת בתוכה המון סודות, גלויים ונפלאים מאוד.

מגיע לחרן, רוצה להתחתן עם רחל. עובד שבע שנים, מרמים אותו ומחתנים אותו עם לאה, ועובד עוד שבע שנים. ורק אחרי שנולד יוסף - כשבעצם כבר נולדו לו 11 בנים - הוא מרגיש שהוא יכול לצאת מהבית של לבן הארמי. לצאת מתוך הידיים של הסטרא אחרא בכבודו ובעצמו, היצר הרע. כמו שאנחנו אומרים בהגדה של פסח: **"ולבן ביקש לעקור את הכל"**.

יעקב אבינו יודע שיש זמן מדויק שבו אפשר להתנתק מהקליפה הזאת שנקראת לבן הארמי, וזה רק כשיוסף נולד. כמו שאמרו חז"ל על הפסוק **"והיה בית יעקב אש, ובית יוסף להבה, ובית עשו לקש"** - רק אז אפשר לשרוף את כל הטומאה.

"אחיו" - אלו בניו

ודרך אגב, בסוף הפרשה לבן הארמי רודף אחרי יעקב ואומר לו: למה לקחת את בנותיי כשבויות חרב? למה עשית מעשה כזה? הייתי משלח אותך בשמחה, בתופים ובמחולות. גם פה הוא מנסה לרמות אותו.

אבל רגע לפני המפגש הזה כתוב: **"ויאמר יעקב לאחיו"**. מה פירוש? מי הם אחיו? אילו אחים היו לו? יש לו רק אח אחד - עשו הרשע. ואם הוא היה פוגש אותו, כנראה שהייתה שם מלחמת עולם...

אלא אומר הכתוב: אלו הבנים שלו. יעקב בשלב מסוים קורא לבנים שלו "אחיי", אף על פי שהוא אביהם. אחיי - מלשון אחווה, מלשון רעות, מלשון חברה, מלשון סביבה.

יעקב אבינו, בתוך שיא הטומאה, מצליח לבנות חברה. 12 שבטים קדושים וטהורים, שמהם יצא כל עם ישראל הקדוש. ורק כשהם בנויים כחברה, הוא יכול לקום ולצאת מהאחיזה ומהקליפה של לבן הארמי.

סולם ולא מגדל

וזה יעקב אבינו, בדיוק כמו החלום שלו: **סולם מוצב ארצה, וראשו מגיע השמיימה.**

יעקב אבינו, **"איש תם יושב אוהלים"**, היה לכתחילה שליו, שלם, לומד תורה. ישב בבית מדרשם של שם ועבר 14 שנה, לפני שבכלל יצא לנדודים שלו. ובכל זאת - "סולם מוצב ארצה". מוצב בעולם הזה, ומצליח לקשור את עצמו לעולם העליון, עם כל הניסיונות וכל הקשיים שהיו לו בדרך.

ומכאן גם אנחנו צריכים ללמוד. אנחנו צריכים לנסות, בעזרת השם, לייצב את הקרקע שעליה אנחנו עומדים. לייצב את הקרקע - לייצב את הארץ, את הרצון שלנו, ולבנות עליו סולם. לא מגדל כמו מגדל בבל, שעתיד להתפרק ולהתפורר, אלא מגדל שיש בו שלבים, ועולים בו כבסולם.

ואיך עושים את זה? בדרך הנכונה. מתחברים ובונים חברה נכונה, חברה שמעמידה את קיום העולם בבניין ישראל.

שבת שלום חברים, שבת מבורכת.

השיעור מוקדש לעילוי נשמת כל הנופלים וכל הנרצחים, לרפואת כל הפצועים,
לשמירה על כל החיילים, כוחות הביטחון, לומדי התורה ועם ישראל המתוק.

לרפואת: כמוהר"ר הרב מרדכי בן שרה מאשה שליט"א, הרב אריק אריה חיים בן יפה פלורנס, הרב חזקיהו דב הכהן בן שושנה שליט"א, יוסף בן אסתר.